

KANADSKÉ LISTY

Second Class Mail. Reg. No. 3088

388 Atwater Ave., Mississauga, Ontario, L5G 2A3, Canada. Tel. /905/ 278-4116.

No. 10, Vol. 30., říjen-October 1996.

Lad. Rusek:

ŘÍJEN

Už hodně dřív musíme rozsvěcovat.
V chladnoucích lukách do mlh, jako do vat,
balí se v některých dnech opuštěné stezky.
Za jasných dnů však mizí všechny stesky
a láká nás to ven. Je plno zlata místy,
je rozkoš šlapat po spadlém listu
a v dlaních hladit tesklé kaštiny.
Slyšíš? To v horách troubí jelen ušňavý.

Budeme si muset zvyknout

"Rovnost", 11. 8. 96.

Tu peněženku, co jsem o-
nehdy zachránila, už ne-
mám. Napodruhé se jim to
podařilo, slyšíte z jednéh
úst. A z druhých: Šla jsem
v rozhovoru se známou, po
Kobližné a proti nám sku-
pina nějakých občanů, u-
vědomila jsem si jen:
Vždyť do mne vrazí! Až v
tramvaji, před cvakačem
jízdenek, jsem pak nenašla
v kabelce peněženku. Další
zážitek: Vyšla jsem z ob-
chodního domu s nábyt-
kem a za sebou jsem spatři-
la jít trojici občanů, drželi
se pořád za mnou, dokud
jsem nedošla až k nádraží a
nenastoupila do autobu-
su... A v podchodu pod
nádražím: Za bílého dne
mi dali nůž na krk, a aby
mne nebodli, všechno, co
jsem u sebe měla, jsem jim

musela dát. Kolem chodili
lidi a jako by nic neviděli.
Nikdo mi nepomohl. - Po-
slouchám to a jako ostatní
chodím Brnem. Jak dlouho
to bude trvat, než se v po-
dobné situaci octnu já?
Teď děkuji Bohu, že se mi
ještě nic nestalo, potom
budu rád, když vyvážnu se
zdravou kůží. Měl bych si
snad obstarat zbrojní pas a
učit se střelbě? Jestliže se
strefím, bude z toho soud,
a pokud se navíc zmíním o
práci těch, co mají na sta-
rosti naše bezpečí, budu
obviněn, že je pomlouvám.
Ale co. Mohlo by to být i
horší. Zvykli jsme si na le-
dacos. Ostatně budme rá-
di, že zatím je to tak. Že za-
tím se úplně nerozkoukali.
A potom? Jako teď: Bude-
me si muset zvyknout.

Vilém Kručníček

PODIVNÉ OBSAZOVÁNÍ MÍST VELVYSLANCŮ

Zarazila mne informace, že
rozhodování o obsazování míst
našich nejvyšších zástupců v za-
hraničí se bude řídit jinými krité-
rii než profesionalitou a schop-
ností tuto úlohu úspěšně zastá-
vat. Je naprosto samozřejmé, že k
obměně velvyslanců pravidelně, ze
zcela legitimních důvodů dochází.
Ať už proto, že stávající zástupce
nemá nadále o své působení v cizí
zemi zájem nebo při skončení pře-
dem dohodnutého funkčního obdo-
bí. Ale představa, že z našich zástu-
pelských úřadů ve světě se stane
sada "trafik" pro neúspěšné či od-
ložené politiky, nebo útočiště
osob, které, díky své informova-
nosti, jsou si vědomy toho, že je-
jich existence na příjemných po-
stech po volbách může být ohro-
žena a jejich současnost (do voleb)
moc jim umožňuje zabezpečit si
klidné, slušné místo na ja-
kémkoli vyslanectví, mne prostě
děsí. Úplatek v podobě postu
velvyslance je zřejmě pohodlněj-
ším řešením, než otevřeně říci
kamarádovi, že neuspěl, anebo
dobrým způsobem, jak se zbavit
nepohodlného odpůrce. Ale cenu
za tuto směnu bude platit celá re-
publika a její pověst ve světě. Při-
liš mi to připomíná dobu nedáv-
nou, o níž jsme se domnívali, že už
minula. Mám na mysli stranické ta-
jemníky rozmístěné po ambasá-
dách ve světě a dělající ostudu, dí-
ky jejichž "schopnostem" repre-
zentovat si v zahraničí mysleli, že
žijeme na stromech a v životě
jsme neviděli jídelní přístroj. Vím,
že ministerstvo zahraničních věcí v
roce 1989 mělo velmi obtížnou a
nezávadlivou úlohu najít pro
práci v diplomacii slušné, kvalifi-
kované a nekompromitované lidi
Vím i to, že v překvapivě krátké
době a v dost značné míře, přes tu-
hý odpor, který muselo překonávat,
bylo úspěšné. O to smutnější je, že
v současné době připouští devalva-
ci svých úspěchů tím, že místo zvy-
šování úrovně svých služeb státu
dovolí hru, kterou definitivně odra-
dí schopné lidi od toho, aby kdy
své síly dali do služeb MZV.

Dr. M. Skalníková, Praha

Zdenek Prazak, fought communism

By ZINA VISHNEVSKY
PLAIN DEALER REPORTER

LAKEWOOD — His life was
disrupted by communism. After
the communist takeover of
Czechoslovakia in 1950, Zdenek
Prazak spent more than a year in
a German displaced-persons
camp. There,
and here in the
United States, he
wrote and spoke
against commun-
ism.

Prazak

Mr. Prazak, 71, of Lakewood,
died Monday at his home.

He was a member of Sokol of
Greater Cleveland, the Czecho-
slovak Society of America-Clark

Lodge, the American Committee
for the Liberation of Czechoslo-
vakia and Czech Sportsmen in the
Free World. He wrote about their
activities for foreign-language
newspapers.

An avid sports fan, he followed
the sports teams in Czechoslo-
vakia and in the United States. He
enjoyed hockey, soccer and base-
ball.

He attended many Summer and
Winter Olympics and World Cup
soccer games.

After arriving in Cleveland, he
worked at Jelinek's Store for Men
and Boys in downtown Cleveland.

Later, he owned the Avalon
Restaurant on the East Side. He
also worked for 40 years as bar
manager at the Clifton Club in
Lakewood.

Mr. Prazak is survived by his
wife of 41 years, Evelyn; son,
John of Cleveland; daughter, Jan
Russell of North Olmsted; and
four grandchildren.

Mr. Prazak was born in Prague in 1925 and
passed away in Cleveland, OH 9. September 1996.

Čeština – jazyk světový?

"Rovnost",
24. 8. 96.

Vrátili se z známí z dovolené
na africkém kontinentě.
Pobyt v dalekých zemích
v nich zanechal hluboké
dojmy. Nadšené vyprávějí
o egyptských pyramidách,
zámořských parnících,
o jízdě na velbloudech
o místech a městech, která
navštívili, o moři a všudy-
přítomném pouštním pís-
ku, před nímž si místní o-
bývatele chrání vlasy a ob-
ličej velkým šátkem umně
omotaným okolo hlavy,
o vřavěném slunci a čer-
stvěm vzduchu, o pochout-
kách, které ochutnali, o ci-

zokrajné sféře a o lidech,
s nimiž se setkali.
Když jedním tržštěm pro-
cházel a vybíral si nějaký
suvenýr, usmlovali také
s prodávatelem jeho cenu,
jak káže v těchto zemích
dobrý mrav. Během place-
ní procedil muž stranou
mezi zuby ke své ženě jíz-
livě: „To jsem zvědav, o ko-
lik mě ošidíš, kluku černá.“
„Moc ne, pane, já budu
slušnej,“ odvětil promptně
arabský prodávav. Vyšlo
najevo, že „kluk černá“ vy-
studoval v Brně na Vojen-
ské akademii, kterou opu-
stil jako vojenský inženýr.

Jan Hus má být rehabilitován

VATIKÁN/VÍDEŇ - Katolická
církve chce do roku 2000 rehabili-
tovat jednoho z jejích nejostřej-
ších kritiků, českého církevního
reformátora Jana Husa. V nejno-
vější vydání o tom informuje ra-
kouský časopis Profil. Podle cír-
kevního listu Tertium Millennium,
na který se rakouský týdeník od-
volává, plánuje historicko-teolo-
gická komise Vatikánu Husovo
blahoslavení. Český kněz byl
v roce 1415 upálen jako kacíř bě-
hem církevního koncilu v Kostni-
ci u Bodaného jezera. Papež
Jan Pavel II. podle dřívějších
zpráv podpořil nové zhodnocení
úlohy Husa jako reformátora - již
během své návštěvy v Českoslo-
vensku v roce 1990.

Pod patronací klubu STRATEGIA FOCUS /Štěpánská 18, 110 00 Praha 1/ a
za vedení inž. Olgy Holubové, přiletělo nedávno do Toronto na 10 dní
25 ředitelů personálních oddělení největších českých firem, např. z Br-
na, Plzně, z Prahy, z Ostravy, Mělevska, Mostu a z Liberce. Mimo jiné nav-
štívila skupina centrálu a hlavní laboratoře firmy BLACK'S
PHOTOGRAPHY, 371 Gough Ave., v Markhamu, Ont. Ujal se jí vzor-
ně vedoucí osobního oddělení firmy, p. Tom Carter. V "Romanově"
katedrále se návštěvníci ujal p. farář Pecko, rodák z USA. A
čirou náhodou setkala se skupina v centrále firmy Bata se
šéfem firmy, p. Tomášem J. Raťou. Byl to vrchol jejich "výletu".

Hajný si přivodí do hájovny novomanželku — za
nějaký čas jí povídá:
„Vid, že je ta nádherná? I ty když ráno vstáváš,
vnitř lesem.“
„No lóduj,“ odpoví manželka, „vždyť spím celou
noc vedle pateru...“

Jeden Skot odjel do Ameriky a jeho bratr zůstal
doma. Když se ten první po třiceti letech jel podí-
vat domů, uvítal ho zarostlý bratr u přístupu.
„Clověče, proč sis nechal plnovous?“ zeptal se ho
americký bratr.
„No, a co jsem měl dělat, když sis s sebou do
Ameriky vzal břitvu?“

Z České republiky

Přes 660.000 lidí čeká v ČR na telefon. --Po čtyřletém vyšetřování rozhodlo ministerstvo vnitra, že býv. komunistický špión Wallis souzen nebude. -- V. Klaus se v USA sešel s předsedou Světové banky. -- Už 12 českých bank bylo postaveno pod nucenou správou. -- Prez. Havel se v Brazílii sešel s rodinou býv. prezidenta země Kubítky, jehož předci přišli z Třeboňska. Měl projev v parlamentu, sešel se s tamními krajany a českým cykloturistou V. Dostálem, jenž náhodou na své cestě světem přijel do brazilských Liño. Po návratu z cest oslavil prez. V. Havel s nejbližšími přáteli na Hradečku u Trutnova své 60. narozeniny. /Víte, že si rád pochutná na škvarkovém chlebě?/ -- Býv. kom. předseda J. Svoboda si přesemě stěžoval v am. kongresu, že mu bylo znemožněno ucházet se o místo v senátu a že v ČR jsou omezována lidská práva. -- Na česko-něm. sympoziu v Chebu promluvil J. Grňa. -- Nejkrásněji "Dáma na kolejičkách" se v soutěži v Pardubicích stala Eva Metnarová z Olanouce. Pracuje jako přívozdčí vlaků. -- Ve Vsetíně byly po třetí v historii obnoveny "Valasské noviny". U kolébky stál v r. 1907 J. Strouček. -- Nejvíce čtenáři v ČR má "Mladá Fronta-Dnes". /Víte, že deník "Dnes" začal 5.5.45 v Praze Jiří Hlubuček, který zemřel v Torontě 4.1.1984 a narodil se 13.3.1906 v Klokotě u Turnova?/ -- Tisíce občanů svěřilo své kuponové body rakouské firmě Ost-west. Dnes mají tyto DIKové obavy, že přišli o všechno. -- Pavel Tigrid debatoval veřejně s komunistkou Jiřinou Švorcovou. -- V TV programu o Eskymo Welzlovi vystoupil pamětník J. Skalický, kterému Welzl údajně věnoval plán svého Perpetua Mobile. -- Česká originální Becherovka se nesmí prodávat v Německu. /Čtenáři bude zajímat, že 94 proc. karlovarské firmy vlastní Fond národního majetku. / -- Autor manifestu "2.000 slov", Ludvík Vaculík, oslavil své 60. narozeniny vydáním další své knížky. -- V Hynčíně u Šumperka má být zakopána bečda na svých podnicích vyvěšují maďarskou vlajku a zpívají maďarskou hymnu. Češi takovou výhodu nemají. -- O příp. agentech StB na katolické teologické fakultě UK v Praze, má rozhodnout Vatikán. Aféru rozvířil býv. profesor fakulty O. Štampach. -- Ředitel školy sv. Štěpána v Praze 2 Galbavý odmítl vyvěsit náborový plakát Pionýra. Tisk přinesl překvapující sifru: organizace letos uspořádala 758 pionýrských táborů /PT/, kterých se účastnilo na 35.000 dětí. Jiný šok: ministr školství dal Pionýru 7 mil. Kč. -- Německé nápisy na obchodech ve Znojmě v Brně a jinde jsou legální. Rozhodl to Ústavní soud. -- Tisk diskutuje možnost Klausova odstoupení z funkce předsedy ODS a premiéra.

Světový kongres SVU

Ve dnech 26.-29. 8. 1996 se konal v Brně 18. světový kongres Československé společnosti pro vědu a umění 1996.

Kongres se konal pod heslem „SYMBOZA v POZNÁNÍ, VĚDA, TECHNICA A UMĚNÍ“.

Záštitu nad kongresem převzal prezident republiky Václav Havel, který je rovněž členem SVU, a plnou podporu města Brna poskytovala primátorka Brna dr. Dagmar Lasovecká. Čestným předsedou přípravného výboru byl rektor Masarykovy univerzity prof. RNDr. Eduard Schmidt, DrSc.

Československá společnost pro vědu a umění, známá pod zkratkou SVU, je kulturní nezisková organizace, založená na principech hledání pravdy a umožňující kontakty mezi lidmi a svobodné šíření myšlenek. Vznikla v roce 1956 v USA a jejím posláním od té doby bylo a je sdružovat české a slovenské vědce, umělce a jiné významné osobnosti ze všech zemí světa, kteří byli po únoru 1948 nuceni opustit svou československou vlast. Členství v SVU vylučovalo jakoukoliv totalitní ideologii. Její členové jsou přesvědčeni o tom, že kultura a svoboda jsou neoddělitelné. Až do zhroutení komunistického režimu v Československu spočívalo její činnost v Společnosti v zahraničí. Po listopadu 1989 klade Společnost důraz na kontakty s vědci a umělci v obou našich republikách, České a Slovenské, zvláště ve vědeckých, vzdělávacích a uměleckých institucích. Dnes má své členy i na území České republiky a Slovenské republiky. Mezi nimi řadu členů ČSČV.

Od svého založení uspořádala Společnost 18 celosvětových kongresů, z nichž poslední tři již bylo možno uskutečnit v letech 1992, 1994 a 1996 v Československu, resp. v České republice. První dva kongresy se konaly v Praze, zatím poslední v Brně.

Dne 28. srpna 1996 proběhla současně valná hromada a volby nového orgánu SVU. Volil se předseda, výkonný místopředseda, osm místopředsedů, generální tajemník, pokladník, 28 členů výboru, čtyři revizori a 3 členové Smírčí a rozhodčí komise.

Předsedou nového výboru SVU byl opět zvolen dr. Miloslav Rechcigl ml., generální tajemnicí byla zvolena paní Věra Ulbrechtová. Obu žijí v USA. Česká republika má ve výboru čtyři zástupce.

Předseda ČSČV pan Juroň Šlupota a ředitel dr. Josef Kolínský blahopřáli panu dr. Rechciglovi ke znovuzvolení a popřáli celému výboru Československé společnosti pro vědu a umění mnoho úspěchů v další práci SVU.

Nejen umělci, žurnalisté, vědci i politikové se často zamýšleli nad tím, jací jsme

O té naší zvláštní národní povaze...

Viktor MUDRÁK

Národní povaha česká.

Knížka o českém charakteru. Jací jsme. Jací národa. Česká střízlivost a český patos. Co jsou Češi... O mravním poklesu v českém národě. O českém všímavosti. O té české národní povaze. Milujeme svůj národ. O národní povaze české. K biologii české národní povahy. Dějiny a naše komplexy. O tom našem charakteru. Nivelnizace a národní charakter. O národní povaze. Jaké k české povaze...

Byla by to dnes už početná řada jmen a titulů, kdyby se mělo být jen hedvábné připomínout, kdo se kdy v nás zabýval otázkami české národní povahy, ať v učebních spisech a pojednáních, v úvahách spíše pubertálního rázu, tomtou lejtou, rusej, polemické glosy, nebo dokonce veršem. Mezi těmi, kdo v různých dobach, příležitostech podmínkách, historických o-

kolnostech a situacích požívali potřebu zamýšlet se nad tím, jací vlastně jsme, nacházeli osobnosti (i osobky) nejvýraznějšího zaměření, světonázorových orientací, temperamentu a ovšemže i rozdílné myšlenkové úrovně: spisovatele, básníky, divadelníky i umělce jiných oborů stejně jako politiky, politology, politizující historiky nebo naučící, filozofy, sociology, popřípadě odborníky dalších disciplín: ano, i zpěváky popmusic, kteří se (bůhvíproč) cítili občasně povoláni dát i po této stránce něco k lepšimu. A to už vědomě upouští od všeho, co se o českém národním charakteru napsalo a to se dodnes píše v zahraničí, tedy od oněch pohledů tak fuka-jící z druhého břehu, někdy nezaujatě obdivných, jindy napanek předpojatě zatracujících, a samozřejmě taky od bezpochybných myšlenek, výroků, sentencí, aforsmů atd. domácí proveniencí, jež jsou používány rozumušeny i tam, kde by je čtenář ani neviděl, a odkud je například možno se dovídat, že česká povaha má sice zbystřený smysl pro humor, humoru si však zrovna moc nevadí, nebo že bývaly doby, kdy většina mladých

lidí spářovala svůj idol v umělci, myslitel, revolucionář, kdežto časem začala dávat přednost sportovcům, televizním a filmovým hvězdám, zpěvákům - od slavných slávků až po ty pozlacené. Kdo má dnes čas i chuť postít se do čerby učebných spisů? Tak aspoň pár myšlenek jako úvod do studia:

- Historicky od Bílé hory - zlé jazyky tvrdí, že už od svatého Václava, kdy jsme umkli osudu polabských Slovanů - se vyznáváme v tom, jak přežívat všechny situace, i vlastní katastrofy. A přece nevím, jak dlouho, proč toto umění, tento nevědní élan vital spojovat výlučně s češtinou. Budete to problém spíš obecný?

- Josef Topol - A bychom poznali moderní český charakter, k tomu je třeba umět se dívat na to, co právě nyní je. A to je nejedno. K tomu je třeba ustavičně ostražitost. Mimořádně kláska se stále v náruči toho, co jsme četli, mezi stíny Husa, českých bratří a podobných las. kových předstáv.

- Ferdinand Peroutka - My, Češi, jsme nešťastný folk. Francie, Čech, drží mu pánůh věčnou slávu, byl vůl. Tolik pěkných míst na světě -

a on se musel zastavit zrovna tam, kde se zastavil, a posadit nás mezi Němce a Rusy. Vůl. Nemám jiné slovo. Jak si máme udržet svobodu?

- Jan Masaryk - Hrubost - je řekl bych česká národní nečinnost. Čech býval totiž slušný - vidíme to i v politice - jen když je v opozici nebo když dělá revoluci. Neje mu však majoritu, depe mu do rukou moc a vládu a stává se okapitálně nadobý, hrubý a násilný.

- I. X. Salda - Ležet v samém středu Evropy znamená totálně být uprostřed každé historické mly, která se kdy v Evropě vrhla. A přece se tu po dvacet století udržel malý a houževnatý národ nejzápadnější Slovany: udržel se mezi daleko mocnějšími sousedy a po většinu svých knavských dějin se musel proti nim hájit. Tisíce let tradice stačí, aby se národ pro vědecky naučil dobře tomu ubohému: uhlít své bytí a celým svým srdcem, celou svou silou stát na straně míru, svobody a evropské a světové solidarity. To je jeho vůle i jeho krásný a osudový úděl. "RT" Karel Capek

Nemělo by se zapomínat na poborového exulanta a býv. čs. ministra výživy v letech 1945-48, Václava Majera. Přínášíme fotografii jeho rodného domku v Pochvalově v lounském podlesí. Měla by na něm být vhodná pamětní deska na dík, že se i dnešní obyvatelé obce k odkazu Václava Majera hlásí. U příležitosti udělení Řádu TGM v r. 1992 např. "Rakovnické noviny", že to byl muž, o kterém se 41 let nemluvalo, ale který zájem občanů a společnosti neváhal postavit nad zájmy osobní. Narodil se v Pochvalově 22.1.1904. Jako mladý horník se dal do čs. sociální demokracie a byl v Lounech činný jako okresní tajemník strany. Do zahraničí odešel v r. 40 a jako dobrovolník šel do čs. jednotek ve Francii. V r. 1942 ho dr. Beneš povolal do Státní rady a v létě 1944 se stal ministrem průmyslu, obchodu a živností. V tzv. košické vládě byl ministrem výživy. Do února 48 bojoval v krajích a okresech proti komunistické ideologii náčili a v červnu 48 odešel do exilu. Po krátkém pobytu v Anglii emigroval do USA, kde byl veřejně činný, ale živil se nejdříve jako zahradnický pomocník, aby mohl užít svou paní a tři děti. Zemřel poblíž Washingtonu 25.1.1979. Až do té chvíle byl jedním z neaktivnějších našich... V Lounech je ulice Václava Majera. Je také čestným občanem Loun. Jeho vdova Irma Majerová má adresu: 2809 Brockman Blvd., Ann Arbor, MI. 48104-4712, USA.

Slovácké divadlo je chloubou Uherského Hradiště a velkou zásluhu na jeho vybudování a modernizaci má p. starosta Ladislav Šupka. V budově je také místní Sokolovna, ale do ní se chodí jiným vchodem, z postranní ulice. Pan starosta starostuje moudře: podporuje všechny rozumné iniciativy, kulturu, místní tradice a navíc slantý a mladé lidi vůbec. Také má kladný vztah k místní organizaci Svazu bojovníků za svobodu. /V Kanadě má přátele: je jím populární krajský zubení lékař Jiří Začal, 1096 Feeley Court, Mississauga, Ont. L5J 4S5, tel./905/823-4844./

Jednou, když Karel chvilu z hospody brzo domů, chlepi me říká: „Proč už jednou té svojí neukážes, kdo je dónia pánom?“ „Ale ona už to dávno ví,“ smutně odpovídá.

Přijde muž na hřbitov a vidí, jak se jiný u hrobu strašně směje. Přijde k němu a povídá: „Co je Vám na tomto po svatém místě k smíchu?“ „Co? Ten nebožtík má na sobě 2 metry hlíny a na hmatník mu napsali: Budiz ti země lehkou!“

Průvodce v muzeu: „Tato sbírka vycpaných ptáků má cenu mnoha tisíc!“ Návštěvník: „[6? A čím jsou to vycpané?“

„A proč se ženita zrovna v pátek a k tomu ještě třináctého, pana inženýra?“ „Abych se měl nač vymluvit, až se budu rozvádět.“

O LETCÍCH

Pod názvem "Honit Němců po obloze bylo nebezpečné, ale krásné, vyšel článek o čerunové schůzce leteckých veteránů v počtu 60ti, kteří vzpomněli výročí vyhlazení Lidic a uctili památku dvou válečných kamarádů, J. Strábného a J. Horáka. Za účasti gen. Karla Mrázka také vzpomněli 55. výročí založení 313. čs. perutě v rámci RAF. --Náčelník armády ČR, gen. Jiří Nekvasil, promluvil při odhalení pomníku americkým letcům na letišti ve Slaném. --V cyklu "Hledání ztraceného času" byl na pražské TV promítán film o 310. peruti, s využitím fotografií, které pořídil dr. Vítek. Autor cyklu K. Čáslavský má materiálu na další pořady. --"Ústecký deník" vzpoměl padlých letců O. Hanzlička, Rudolfa Scholze a A. Mžourka. --Ve Kbelích byla vystava "Střepy z letecké války", s wikátními exponáty. Brožura konstatovala, že při náletech spojeneckých letadel na teh. Protektorát přišlo o život na 15.000 civilistů. Při tom bylo obyvatelstvo včas varováno, aby z blízkosti cílů odešlo. --Historik plk. Z. Těšínský navázal kontakt s ředitelem Muzea v Příbrami, dr. J. Velflem. Píše knihu, ale potřebuje další data o J. Bílkovi, J. Jaškem a V. Kadavovi. --Eva Polachová poslala fotografie členů válečné posádky jejího manžela /Bednář, Mandl, Linhart, Dorniak/ am. plk. let. R. Hanklovi do Houstonu, TX, který sbírá všechno o 311. peruti. Poslal nám do archivu další data o Aug. Přeučilovi, ale hned poznamenal, že to nebyl mezi letci srádců jediný: v r. 1944 uletěl z Anglie jistý belgický pilot. Potřebuje také podrobnosti o Wellingtonu N2733, který se vracel 17. 10. 40 z náletu na Brémy a došel mu benzín. Pilot J. Šnajdr se všemi členy posádky vyskočil padákem nad angl. půdou; jediný Vejražka přišel o život: buď se mu neotevřel padák nebo jej omylem zastřelil angl. farmář v domněnku, že jde o něm. parašutistu. Kdo o tom něco ví? --Rukopis J. Prokopa je zatím v archivu "KL", ale patří A. Dvořákov. --Mezi vojenskými letci ČR vládne obava, že ztratí místo. Měli by se stát členy Svazu letců, který je ochoten hájit i jejich zájmy. --"RT" vzpomnělo na Fr. Dunděru, pocházel z Malířek u Vsetína /nar. 25. 4. 1905/ a padl 13. 7. 41. Je pohřben ve Skotsku. --Brněnská primátorka D. Lastovecká darovala Klubu veteránů bitvy o Anglii portrét královny Alžběty II. Klub má 60 členů. Tajemníkem je B. Svoboda. --Zdenka a Vláda Paličkoví navštívili manžele Peřinovy v Praze. --Jan Novosád má zdravotní problémy v BC. --Paní B. Hladová, vdova po gen. J. Hladovi, slíbila, že se zapojí do akce zřízení pomníku plk. Beroušskému na hřbitově v Brokwoodu. Doera Beroušského, Olga Stoupová ze Švýcar, souhlasí s akcí. Zjišťujeme teď, kolik stojí takový pomníček dnes, abychom mohli sbírku začít. /Konto bude otevřeno v Kanadě./ --Austrálie vydala sérii známek s nejznámějšími válečnými letci; poslal nám je do archivu K. Herman. --Mirek Mirtl je aktivní v Anglii, tajemník organizace zahr. letců Grafík je nemocný. --12. 9. zemřel v Praze plk. Miroslav Černý, nar. 16. 11. 1911 v Nebuželích u Mělníka. Byl mechanikem u 310. --V Radstocku v Anglii zemřel 6. 6. Jarolím Sapák. Urm byla uložena 28. 9. na hřbitově v Líšni u Brna. --Sháníme adresu K. Bednářka. --René Stejskal /J. Lady 10, 702 00 Ostrava 1/ sbírá autogramy leteckých osobností. Vyhovte mu! --"Český Dialog" přetiskl z časopisu "Hospodář" článek plk. L. Volky /Lindenhurst, NY/. --Lad. Valníček od 311 se narodil 9. 2. 21 v Brně a zemřel tamtéž 20. 9. 87. Byl Air gunner. --B. Velvarský je nešťastný nad zásahy redaktorů do jeho rukopisu knihy "Tobručská krysa stíhačem". Přes řadu chyb je kniha zajímavá /stoje jen 97 Kč/ a Bob předal jeden exemplář osobně p. starostovi rodných Strašic M. Praumovi; 4 další byly pro místní knihovnu. Slíbil "KL" další karikatury.

K válečným hrdinům se chováme macešsky

ROMAN VERNER

VALAŠSKÉ KLOBOUKY - Klidem, kteří za naši vlast bojovali na západních frontách proti fašismu, se chová současná vláda jen o něco lépe než vláda komunistická.

Letci, tankisté i pěšáci ze západních front poznali za komunismu, jak chudí lidé nemají v lábozech nucených prací a věznicích. Dnes jsou mnohdy nuceni žít ze dne na den. Jedním z těch, kteří včas odešli do země, je Josef Balejka, původem z Valašských Klobouk. Josef Balejka se narodil před osmdesáti lety a po nástupu fašismu v Evropě odešel jako letec bojovat nejprve do Polska a po jeho porážce přes krátkou epizodu ve Francii do Anglie. Po skončení války se vrátil již jako zasloužilý bojovník do vlasti.

V roce 1946 se Josef Balejka rozhodl pro návrat do Anglie, kde mu politický vývoj v naší republice definitivně zabránil v návratu. Z letce - bojovníka se stal úspěšný vynálezce, kterému v Anglii potvrdili sedmdesát patentů a vynálezů. Po listopadové revoluci to

plukovníka Balejku začalo opět táhnout domů. V devadesátém roce se přestěhoval do Valašských Klobouk a vzhledem ke svému věku si zažádal o přiznání starobního důchodu. Z příslušných míst však Balejkaovi přišla zpráva, že žádný důchod nedostane. "Šest let jsem bojoval za republiku," podotýká k tomu již bez hněvu plukovník Balejka. Podle jeho slov se nechce kvůli penězům hádat se státními úředníky a dopisovat se s nimi.

Bývalý letec má však, na rozdíl od jeho kolegů, ještě stěti - díky své dlouholeté práci v Británii pohrábí jistě zabezpečení. Jak tvrdí, žije v republice bojovníci ze západní fronty, kteří - stejně jako on - nedostali žádný důchod a jsou bez možnosti příjmu (navrhovaný statistický příspěvek veteránům vláda zamítla). "Nejhorší je, že ti, co mučili moje spolubojovníky v kriminálech, a jejich následovníci si žijí v blahobytu a bez starostí. Lidé, co riskovali životy pro svou vlast, jsou dnes v rolích procesníků," tvrdí J. Balejka. Podle jeho slov se v českých lidech vytratila národní hrdost a vlastenečnost. "Nechci jsem po návratu žádné staré a výhody, chci žít mezi pozitivními lidmi, kteří snad zůstanou alespoň ladi na Valašku," říká J. Balejka.

Správa důchodového zabezpečení zdůvodňuje svoje rozhodnutí o zmluvní přiznání důchodu tím, že o panu Balejku nemají žádné pracovní a sociální záznamy. Po svých zkušenostech se státními úředníky naší země už ani bývalého letce netuší jejich nezáměr (to také o liknavý přístup korespondenci J. Balejku ohledně dalších výměrů). "Víte, oni byli tolik let vychováni v nenávisli ke všemu západnímu a ono to v nich zůstalo," dodává J. Balejka. Naši vojáci ze západních front, kteří si po válce udrželi z hranice mnohokrát zachráněný život, zdraví a svobodu, by však měli mít alespoň morální nárok na ocenění zásluh za jejich válečné oběti. Mnohým však jenom medaile k životu nestačí

ŽIVÁ SLOVA

Antonina Lišky, plukovníka v záloze, nositele Řádu Milana Rastislava Štefánika

"Jsem člověkem v posledním období života, tedy ve věku čekání. Byl jsem vojákem a prožil jsem válku jako stihací pilot. Někdejší moji kamarádi den po dni odcházejí. A musím přiznat, že po odchodu každého z nich se člověk cítí nějak osamělejší. Psychologie říká, že nerozlučným druhem osamělosti je pocit malomoci. Tedy rezignace? To rozhodně nikoliv. A nemluvil to ve mně někdejší voják, ale docela normální řadový člověk. Život každého z nás je přece neustálý zápas o něco, s něčím, proti něčemu. Tedy bojem, bojem určeným přírodou či Prozitelem, chcete-li, bojem v němž se nelze vzdát. Jen počátek života, tedy mládí, má onu výsadu snů o procházce různým sadem, ale varovná slova dospělých o skutečné podstatě života by měla být mladými přijímána nikoliv jako dotěrná a obtěžující poučování, nýbrž jako dobře míněná rada, ne-li přímo pomoc. Tak jako například ve sportu musí i v životě každý něco obětovat, něco ze sebe vydat, chce-li překonat překážku, chce-li vítězit. Musí především zvítězit sám nad sebou, kdyby jen třeba ve sklonu k pohodlí, v odporu k námaze, strachu z obtíží a překážek. Nezbavíme se jich tím, že se jim vyhýbáme, právě naopak, tím, že jim čelíme a překonáváme je."

Proč o tomhle hovořím. Ve vývoji naší společnosti je jisté dost jevů, které nás, pamětníky Masarykovy republiky, překvapují, ba zarážejí, jako třeba je vzrůstající společenská i národnostní hašteřivost, ale pro nás, válečné aktery, zejména nepochopitelným je varující vzrůst projevů nechuti, ba odporu nynějších branců k výkonu vojenské služby. Počty těch, co volí raději náhradní civilní službu, dosáhly celkem více než 46 tisíc mužů. Je to normální? -- uvažuji. I když vezmu v úvahu všeobecný pokles morálky naší posttotalitní společnosti včetně užívání drog mládeží, šikanování v armádě a v ústavěch všeho druhu, dokonce i ve školách, tedy jevy, které naši generaci byly zcela neznámé, přece se mi zdá současný odpor mladých k vojenské službě v rozporu s přirozenými sklony mužského pokolení. Chlapci snad vždycky toužili stát se pravými muži, tedy chlapy, a v tom jim přece vojenská služba nabízí všechny možnosti a byla vždy považována za nenahraditelnou, i když jistě tvrdou přípravu pro vstup mladých mužů do života. Jak si tedy vysvětlit dnešní skutečnost? Že by se dnešní mladí muži natolik zalekli tvrdosti této výchovy, že navzdory přirozenému sklonu k projevům chlapství dávají přednost takovým službám, jako je třeba posírkování vozíků po nemocnicích? Či je to důsledek minulých let, která v lidech podněcovala snahu odkroutit si svou pracovní dobu pokud možno někde v závěti, v klidu a pohodlí? Zdálo by se samozřejmě, že dospělý člověk už ví, že obtíže a překážky z jeho života nezmizí tím, když se

jim bude vyhýbat. A není to asi řešení ani v případě branců. Zda se tedy, že snaha po demokracii se tu uchopila nepravého konce. Je snad u dnešních mladých absence onoho vědomí jisté povinnosti a zodpovědnosti vůči celé společnosti? Čili postrádají onen nesnadno definovatelný vztah občana k národu a státu, který se obvykle vyjadřuje slovem, jež bylo častým známkou nim dost zprofanováno, totiž vlastenectví. A to mi nedá nevzpomenout na naši minulost. Jak známo, květnová mobilizace v době minichovské krize udivila celý svět rychlostí v soustředění našich vojsk. Tehdejší branci totiž, jakmile obdrželi povolovací listek, bez otálení se chápali typických dřevěných vojenských kufříků a spěchali do svých kasáren, aniž vyčkali na úředně stanovený den Stejně to mu tak bylo po tragickém 15. březnu, tedy právě před 53 lety, kdy republika německou okupaci zanikla. Tehdy stovky, ba tisíce mladých mužů bez jakýchkoli povolovacích listků, protože naše armáda byla rozpuštěna, ilegálně překračovaly hranice rodné země, aby v zahraničí hledaly možnosti bojem zvratit její tragický osud. Já jsem například odcházela dva týdny po svatbě, tedy doslova v libáňkách. A učinil jsem tak asi proto, že pocit závazku vůči republice byl silnější než vztahy osobní. Svého prvorozeneho syna, který se narodil po mém odchodu, jsem poznal až po skončení války, tedy po plných šesti letech. Dobrovolně jsem pak bojovala téměř na všech bojových frontách světové války a hroby padlých jsou proto rozestry po všech kontinentech, ba i na dnech světových oceánů, jak tomu bylo v případě padlých z řad našeho zahraničního letectva. Právě tonu se dostalo siče čestné, ale přetěžké vsady, že ti chlapi bojovali se zbraní v ruce po celou dobu války, počínaje Polskem a končíc kapitulací Německa. Ti všichni mladí muži tak činili asi proto, že je k tomu tak vychovála ona v nedávne minulosti tolik promlouvaná Masarykova republika. A to je a jistě i zůstane jedním z mnoha jejich nepopíratelných kreditů. V našich mladých dnech jsme zminěnému sklonu mužů k zjevným projevům chlapství říkali prostě -- vyťahovat se. Dnešní mládež tomu říká jinak -- dělat ramena. Má to snad na značovat, že dnešní mladí jsou skutečně jiní? Chci o tom pochybovat. Ale to už je jiná kapitola, na kterou může dát odpověď asi teprve budoucnost. Proto mi dovolte zakončit strofou, která je možná jen po vzdechem muže svého věku.

V mládí se život zdá ti pohádkou, jen lásku chceš a snění. Leč potom přijde boj, dny slz, dny žalu a protrpění. Nakonec, když k boji nemáš sílu, ač nežil sis tu lehce, přec jen jsi rad, že tu byl a odešel se nechceš.

Český rozhlas 15. 3. 1992

/Pisatel žije v Plzni a byl mezitím povýšen na generál-majora let. v. v. /

Jindra Prokop plánuje návštěvu Kanady a USA příští rok. --Gen. Ant. Liška se stal čestným občanem Plzně. --Hofrichter, Šiška a Říha: jejich foto bylo v "MFD" 9. 5. 96. --Plk. Josef Váňa s paní z Prahy byli v Anglii a navštívili pí Hrbáčkovou a pí Štičkovou. Sešli se i s Mirkem Mirtlem. V RAF byl 2430 našich, z toho u 1078 není znám osud, ani nejsou adresy. --Pavel Dřevěný z Margo, Sask. byl in memoriam povýšen do hodnosti majora. --Plk. Váňa se nedávno v Praze sešel s Milanem Frybortem z Kanady. Sloužili spolu u 1. dopravního pluku.

Ve dnech 10. až 15. ledna 1945 navštívil tehdejší pplk. let. Jan Ambruš No. 111 OTU, Nassau, Bahamy, aby Inspektorátu čs. letectva v Anglii podal zprávu o stavu výcviku. Na snímku jsou instruktoři a členové posádek č. 30, 31, 32, 33 a 34. Zadní řada zleva: seržanti Hašlar, Hradil, Oesterreicher-Bartoň, Stach, Schellong, Král, Osoba a Reiser. Střední řada zleva: F/Sgt. Posner, F/O Štěpán, F/Lt. F. Doležal, F/O Kobloušský, F/O Sobotka, Sgt. Štěpánek, Sgt. Sedláček a Sgt. Mezulánik. Sedící zleva: F/Lt. Lanczík, F/Lt. Penk, F/Lt. Machálek, W/Com. Kendrick, pplk. Ambruš, S/L Janoušek, Fl/Lt. Dominik, F/O Vaněk a F/O J. Doležal.

O VOJÁČÍCH

Ve Šternberku žije pí Maysea Vitamvas, angl. vdova po Josefovi. Ten zemřel 2.2.96. Maysea navštívila nedávno své příbuzné v Manchesteru. --V nakl. MUSTANG vyšla kniha Boba Moravce, rez. Coe Hill, Ont., "Pod třemi prapory" 198 stran. Obsahuje celou řadu dosud nikde nezveřejněných válečných fotografií a jmený seznam našich, kteří sloužili u svob. Francouzů. Kniha stojí 129 Kč. --U svob. Francouzů za války bylo také několik desítek čs. občanů ze Sudet, např. F. Miksche, který se stal Rytiřem Čestné legie a stal se členem de Gaullova osobního štábu. V čs. obrněné brigádě v Anglii bylo víc než jedna třetina demokratických sud. Němců. Byla to odpověď na výzvu dr. Beneše z r. 1939: "Spojme se v boji za tento cíl, všichni svobodní Češi, Slováci, podkarpatští Rusové, a také všichni svobodní sudetští Němci". --V brněnské "Rovnosti" vyšel článek "Proč ulice Petra Křivky?". --28. 10. 94 proběhla na Horním náměstí v Olomouci slavnostní přísaha asi 400 nových vojáků zákl. služby. Přísaze velel plk. gšt. P. Voznica a ceremoniál řídil gen. F. Podešva. Hosté nevěřili svým uším, když z tribuny uslyšeli slova: "Západní imperialistické mocnosti usilovaly o naši republiku, a proto musí být naše armáda neustále ve střehu!" Výrok zachytil pohotoví reportér "Handkych novin". --Zásluhou Hugo Melliona se ústí n. Labem a angl. město Halton staly partnery. Hugo dal dohromady 50 angl. skautů a tábořil s nimi na Pavlatově louce u N. Města n. Metují. --14. 6. zemřel v Praze plk. K. Pecina. --TV producentka K. Vlachová zpracovala dokumentární video "Pomník gen. H. Píky" a pracuje na dalších. --TV pracovníci z Brna jsou na návštěvě Anglie, kde filmují všude, kde byly naše čs. jednotky za války, včetně prostoru v Ringway, kde se učili skákat padákem čs. parašutisté. Ubytování nabídl mj. J. Süsser. --V případě návratu majetku dr. Pressburgrovi to někde vážně: zatím nedostal, co mu legálně doma patří. Podobný je případ J. Nového v Austrálii. --Jako host se min. schůze v Anglii účastnila paní A. Kučerová, vdova po gen. let. O. Kučerovi z Brna. Vyslovila politování nad tím, že příslušníci záp. zahr. armád nebyli dosud patřičně rehabilitováni a odškodněni současnou českou vládou. --Článek na toto téma vyšel také v "MSD". --Plk. Vojta Lehár se narodil v Brněčku u Zábřeha, ale absolvoval gymnázium ve Val. Meziříčí. Při sjezdu absolventů napsal článek "Naše stoleté gymnázium". Za války sloužil v Africe, ve Francii, v Anglii a v Rusku. Přezil Duklu a v 50. letech trpěl. --V "MSD" vyšel 5. 10. 96 dokumentární článek o gen. Josefu Burdickovi ze Starého Pěstřekova na Chodsku. Málokdo ví, že byl od 11. 11. 49 čs. komunisty vězněn; odsouzen na 10 let, přestože byl nositelem vyznamenání Hrdina Sov. svazu. Pobyt ve vojenské nemocnici v Olomouci mu poskytl příležitost k útěku a zázrakem se dostal na západ a o něco později jeho manželka Naďa. V Německu se dlouho léčil v sanatoriu v Gautingu. Podrobil se složité operaci, při níž mu zachránil život náš doktor-exulant Heyduk. V r. 93 se stal čestným občanem Ostravy, kterou se svými tanky v r. 45 osvobodil. --Novou vojenskou akademii pro velitele polních jednotek ve Vyškově zahájil zpravodajec gen. Radovan Procházka. Škola má letos 50 mladých mužů a žen, z kterých se mají stát skuteční profesionálové. --Ministr obrany Milošlav Výborný navštívil centrálu NATA v Bruselu. Diskutoval tam účast českých jednotek v Bosně v r. 97. --Zajímavé cifry: v r. 1918 převzala čs. armáda z e staré rakouské armády 1928 aktivních důstojníků. Navíc měla čs. armáda 1719 důstojníků z ruské legie, 293 z francouzské legie a 436 z italské legie. /Ze Slováků se z Ruska vrátil např. Čatloš./

Jeden z mnohých

Po vyřazení v roce 1946 jsem byl přidělen do Vojenské akademie jako instruktor stílecko-technického výcviku praporek minometů, u 4. roty pěchoty. Velitelem akademie byl brig. generál Jan Květoň, zástupcem plukovník Alexander Korda. Výuka i výcvik probíhaly hladce, vztahy mezi důstojníky a akademiky byly dobré. Ale již koncem roku 1947 se tyto vztahy zhoršily, atmosféru akademie oponovala nedůvěra a nejistota, která vyvrcholila v únoru 1948, kdy nastalo přemísťování a propouštění důstojníků i vojenských akademiků. Byla prý doba nadšení z dobře vykonané práce. Vše se řídilo politickými hledisky. Manipulovalo se i s pořadím akademiků. Premiantem se měl stát akademik Radovan Procházka, skutečně nejlepší ze všech. Nestal se jím, poněvadž nebyl komunist. Za nedlouho jsem se s ním setkal ve vězení, rovněž s kpt. Kouřilem, kpt. Budinským a dalšími přáteli.

Byl jsem zatčen 26. 5. 1949 a odsouzen 12. 9. 1949 ve skupině plk. Alexandr Kordy k trestu 5 roků, který mi byl v roce 1951 zvýšen na 20 roků. Po soudu jsme byli odvezeni do trestnice Bory, byl jsem umístěn na samovazbách, kde jsme drali peří. Norma byla tvrdá, půl kila peří za den. Za nesplnění normy byla korekce a trestní dávka jídla. Korekce -- to byly samovazby v podzemí, kde byli vězni týráni hladem, temnicí a bitím. Rada vězňů to nepřežila, diagnóza pak zněla: sebevražda nebo mrtvice. Nebylo žalobce -- nebylo soudce.

Byl jsem zařazen, jako většina spoluvězňů, do nejhorší skupiny 3A. To znamenalo jednu za 6 měsíců dopis a návštěvu. V místnosti, kde se návštěvy konaly, byl vězeň od návštěvy oddělen dřevěnou stěnou s hustým drátěným pletivem a sklem. Ve výši pasu bylo zabudováno prkno, jako bývá u přepážek. Manželka mi přivezla ukázat osmiměsíčního syna. Abych ho vůbec uviděl, musela ho postavit na to prkno. V tom okamžiku se bachať rozeřel: „Okamžitě ho sundejte, nezařídili jsme to proto, aby to váš štráček zničil!“ Protestoval jsem proti této zbláznělé surovosti. Ihned návštěvu ukončili, manželku se synem vyvedli, mne také. Viděl jsem už jen, jak chodí zdrčená pláčící žena s dítětem v náručí. Mne dali do korekce se zákazem návštěv na 1 rok. Doma nevěděli, co se mnou je, ztráceli naději, že žiji. Jen z dopisů kamarádů se z náznaků, utajených před cenzurou, utěšovali, že žiji.

Život na Borech byl permanentním bojem o přežití. Ne všem se to podařilo. Snestelnost výkonu trestu je úměrná zdravotnímu stavu. Vězňové nebyli léčeni, ale jen udržováni při životě, byl v kriminálním stavu. Ale to již bylo často pozdě. Vysoká úmrtnost na TBC, později také na rakovinu, se kterou byli posíláni na Bory z uranových dolů. Zákon dával u těchto vězňů možnost propuštění, ale to byla pouze teorie, praxe byla nelidská, jako celý nestvůrný systém.

V květnu 1951 jsem byl eskortován na Pankrác k dalšímu soudu. Byl jsem na samostatném oddělení A3, naproti celám odsouzených k smrti. Tato etapa byla nejhorší za celých 11 let, prožitých ve vězení. Ve dnech, kdy odváděli odsouzené na poslední cestu do cel smrti pod nemocnicí, byla uzavěrka dříve. Slyšel jsem kroky, otevírání cel a sestup po schodech. Podle počtu otvíraných cel jsme usuzovali, kolik chudáků jde na smrt. S každým odsouzeným jsme v duchu prožívali poslední hodiny jeho života. Příteli den jsme počítali při vycházce odsouzené, kolik jich ubýlo. Tenkrát byl pankrácký kat velmi výkonný. Stihl nad námi popravit šest mužů. „Pracoval“ na dvou šibenicích. Stalo se tak při exekuci skupiny z Hostýnských hor. Sedmého, šedovlasého starého pana Čubu, toho dne nepopravili, byl příteli den na vycházce. Měli jsme radost, že alespoň jeho život byl ušetřen. Popravili ho příští den.

Rok před mým odchodem na Pankrác čekala v rohové cele na smrt stařečná a vzácná žena JUDr. Milada Honková, 27. 6. 1950 šla na smrt čtvrtá, poslední. Musela protřpět exekuci tří mužů, kteří byli zavražděni před ní. Jednou jeden dozorce prozradil, že někteří odsouzení umírají dlouho, dle zvláštního příkazu. Tak prý zemřel podplukovník František Škokan.

Po soudu, kde mi přidali 15 roků, jsem byl s dalšími vězni transportován na Jáchymovsko. Uranové doly potřebovaly další otroky. Práce tam byla těžká a nebezpečná, dozorce -- příslušníci SNB, sehopni všeho. Byli to příslušníci neblaze proslulé jednotky Jeřáb, v počtu asi 2500 mužů, která ovládala s armádou a pohraniční stráží oblast s krycím názvem Jizera, zahrnující region Jáchymov, Horního Slavkova a Příbrami. Do této oblasti patřilo 18 vězeňských táborů, kterými za 10 let prošlo 71 000 vězňů. Naši hlídači se snažili srazit nás až na dno lidské existence. Nebyli jsme pro ně lidmi, jen pracovní jednotkou, kterou mohli jednak vykořisťovat, jednak terorizovat dle libosti. Není divu, že se vězňové pokoušeli z tohoto bolševického "ráje" uprchnout. Ale většinou to zaplatili životem, poněvadž když byli dopadeni, byli téměř vždy popraveni. Když jsem byl na táboře XII, uprchla v noci 14. října 1951 skupina 12 vězňů. Útek byl prozrazen a předpokládán náskok zmařen. V průběhu příštího dne byli uprchlíci postřeleni na místech, kde se vzdali, s výjimkou čtyř, kteří byli dopadeni v obydlích místech. Ti byli pak postaveni před soud a dva z nich popraveni. Po zmařeném útěku byl a půlnoci vyhlášen nástup tábora, na levém křídle stálo nákladní auto, které vykopilo svůj hrůzný obsah, hroznou rozšířených mrtvol. Museli jsme kolem nich pochodovat, abychom viděli, co nás čeká, když se pokusíme o útěk. Téměř všichni jsme se před mrtvými zastavili

Lékař-lidumil MUDr. Jan Prager zemřel na Smíchově 6. července 1996. Po listopadu 89 byl povýšen do hodnosti plukovníka v. v., protože byl účastníkem II. zahraničního odboje ve Francii a v Anglii a dostal celou řadu československých a jiných vyznamenání. Po návratu do vlasti se údajně vrátil ke svému povolání: stal se znovu lékařem. Po únoru 48 se připojil k plánovanému vojenskému převratu pod vedením gen. Kutlvašra, zradou bylo spiknutí odhaleno a MUDr. Prager dostal v procesu trest smrti. Později byl rozsudek změněn na doživotí. Podle svědectví spoluvězňů z 50. let, zachránil dr. Prager mnoho lidských životů, i když pomůcky a léky byly primitivní. O svém věznění nemluvil a pomoc spoluvězňům považoval za samozřejmost a povinnost lékaře. Dostal se na svobodu v r. 1960 a doufal, že se svou manželkou /která na něho dlouhá léta trpělivě čekala a udržovala s ním kontakt/ bude mít klid. Klidu se však oba dočkali až po listopadu 1989, ale před tímto datem se vlastně dožil zázraku: požádal, aby se směl účastnit výpravy záp. veteránů do Agde. Tam totiž celé město vzpomínalo, že přesně před 50ti lety, v září 1939, se tam začala tvořit čs. vojenská jednotka 2. války. Do Agde odjel z Prahy jeden autobus, tehdy ještě s dvěma hlídači, ale dr. Prager byl mezi pasažéry, stejně jako bývalí parašutisté Klimeš a Šikola. Obrázek zachycuje dr. Pragera v Agde, jak drží tradiční vojenskou standartu. Dr. Prager se v Agde přiznal, že ve vězení se těšil na to, že se jednou ještě do Agde se svými válečnými kamarády podívá. Nejenom, že mu to vyšlo, ale navíc se stal čestným občanem města. Sešel jsem se s ním nejen v Agde v r. 1989, ale později při všech důležitějších setkáních býv. zahraničních vojáků. V roce 1992 jsem měl příležitost obdivovat jeho kuchařské umění: jím vyrobené švestkové knedlíčky byly nejlepší, jaké jsem kdy ochutnal. Posílám jeho vzácné manželce mou upřímnou soustrast.

M. Janeček.

.....
a smekli, přesto, že samopalníci okolo nás vyhrožovali a mířili na nás. To, co se stalo, byl výjimečný případ statečnosti lidí, kterým režim upíral základní lidská práva, i právo na život samotný. Byl to akt ztotožnění živých s mrtvými. Vedle těchto krutostí, páchaných na vězňích, byli také vězňové okrádáni, a to jak dozorce, příslušníci SNB, tak správou uranových dolů. Příslušníci nás jednak okrádali o potraviny, které použili pro sebe, jednak o výdělek Kapesné a příspěvek rodině byly minimální, další specialitou bylo storno vězňova konta „pro poškození z přípravy útěku“. Správa uranových dolů nás okrádala často tím, že práce, které jsme vykonali, byly vyplaceny civilním horníkům, kteří s naším dílem sousedili. Naše protesty byly neúčinné. Z výdělků jsme správu tábora platili samozřejmě nejen stravu, ubytování a ošacení, ale i ostrahu! Takže já jsem po 11 letech kriminálu, z toho 9 let v uranových dolech na Jáchymovsku, dostal při propuštění necelé 2000,- Kčs!

Koncem roku 1959 jsem byl odvezen do Valdčic (Karlovy), odkud jsem byl 9. 5. 1960 propuštěn na podmínečnou amnestii. Přijel jsem domů k rodině. Moje stařečná žena na mne 11 let čekala. Když mne zahlídla, měl můj syn 1 měsíc, teď se na mne pozorně díval 11letý chlapec. Znovu jsme si na sebe zvykali. Bylo to neskutečné, ale krásné a jímavé. Byli jsme neskonale šťastni. Těšili jsme se na svobodu a věřili v ní. Dočkali jsme se, ale má žena bohužel 2 měsíce po 17. listopadu umírá. Od té doby se mobilizuji k životu, ale neďáři se mi to.

To, co jsem napsal, je určeno Vám, kteří jste neprošli podobným způsobem života, aby jste si uvědomili, v jaké době jsme žili a aby jste nedopustili, aby se něco podobného mohlo opakovat.

plk. v. v. Svatopluk Kráčmar

Tankista Ludvík Burel v Praze v r. 1945. Kdo ho znal nebo ví, co se s ním od té doby stalo?

O PARASUTISTECH

Dodnes jsme nezjistili, co se stalo s bohatým archívem plk. Jaroslava Šustara /v USA: Sustara/, nar. 18. 3. 1908, zemřel ve Washingtonu 6. 11. 1988. Jako dispečer čs. vlněných parašutistů absolvoval 18 letů, včetně tří s Gabčíkem a Kubišem. Jeho vdova /Američanka dánského původu/ češtinu neovládá. Poslední adresa byla: 3400 Batter Sea Lane, Alexandria, VA. 22-309, USA. --Podle dokladu z jeho archívu: Gabčík a Kubiš byli na cestě do Protektorátu 30. první pokus byl 7. 11. 41 letounem Whitley, pilotem byl Leoš Anderle; letoun se dostal do prostoru Prahy a pro špatné počasí ztratil orientaci a vrátil se do Anglie. Druhý pokus byl 30. 11. 41, letoun rovněž Whitley, na palubě byla i skupina "SILVER A", ale chybnou navigací se letoun dostal nad Alpy /ve svém hlášení škt. Šustar uvedl doslova: "navigátor npor. Kvapil zabloudil a dal jsem rozkaz k návratu"/. Třetí pokus 28. 12. 41 se povedl. Halifax pilotoval P/O Ron C. Hockey.

O skautech

Sestra Anna Hynštová /vlevo/ oslaví brzy v Olomouci své 90. narozeniny. Posíláme jí upřímnou gratulaci! Vpravo je "praskaut" Milota Fanderlík, autor níže uvedeného článku.

PŘEHLED ČESKOSLOVENSKÝCH PARASKUPIN VYSLANÝCH Z ANGLIE A ITALIE NA ÚZEMÍ PROTEKTORÁTU ČECHY A MORAVA I SLOVENSKÉHO ŠTÁTU

1 Percentage	3. 4. 10. 1941	10 Banum	3. 4. 1944	20 Wollram	15. 11. 1941
2 Anthropoid	25. 12. 1941	11 Calcium	3. 4. 1944	21 Amsterodam	19. 9. 1941
3 Silver A	25. 12. 1941	12 Sulphur	8. 4. 1944	22 Courner	16. 9. 1944
4 Silver B	25. 12. 1941	13 Chalk	8. 4. 1944	23 Day	7. 10. 1944
5 Zinc	27. 26. 3. 1942	14 Carbon	12. 13. 4. 1944	24 Embassy	21. 12. 1944
6 Out Distance	27. 26. 3. 1942	15 Clay	12. 13. 4. 1944	25 Tungsten	21. 12. 1944
7 Bioscop. Bivouac.	27. 26. 3. 1942	16 Speller	4. 5. 4. 1944	26 Platinum-Pewter	17. 12. 1945
8 Steel	27. 26. 4. 1942	17 Potash	4. 5. 4. 1944	27 Cottage	19. 2. 1945
9 Intransitive. Tin	29. 4. 1942	18 Manganese	9. 10. 6. 1944	28 Bauxite	22. 23. 3. 1945
10 Antimony	24. 12. 1942	19 Glucinium	3. 4. 7. 1944	29 Longa-Výleta	29. 4. 1945

Dr. Zdeněk Jelínek /dožil by se letos svých 60. narozenin/ sestavil pro výstavu v Ústředním Muzeu čs. armády v r. 92 tuto přehlednou tabulku paravýsadků z Anglie za války. Pod číslem 21 je uvedena skupina Amsterodam, která pod velením ženy /Ch. Reikové/ přistála na Slovensku. /Poznámka: na území býv. ČSR byla z Anglie za války vyslána také skupina ALBERT, označovaná někdy také jako operace EXLER. Angličané vyvířili a poslali do býv. Sudet tři muže: Alberta Exlera, Ottu Pichla a Ernesta Hoffmanna. Šlo o čs. občany sudetoněm. původu, kteří před německou okupací odešli do Anglie. Exler přistál u Mostu, byl zatčen Gestapem, ale válku zdárně přežil a stal se poslancem bonnského parlamentu. Pichl spáchal sebevraždu a Hoffmann byl popraven. Dr. Jelínek se z neznámých důvodů rozhodl, že tuto skupinu tří čs. občanů sudetoněm. původu v přehledu neuvede. /

Drobné zprávy: Jiří Krumpholz-JACK vydal dodatečně ke své brožůvě "Ivančena" spec. obrazovou část. Doplnil také seznam zasloužilých skautských činovníků. --6. 10. se na Ivančence se k 50. výročí založení mohly sešli mj. Bořek Holub-Hobo z Havířova, Dušan Odehnal-SAM z Kvasic a JACK s celým 3. valašsko-meziříčským oddílem. --V Ostravě nastoupil do práce nový tým: Fr. Lobkovič, býv. skaut. --Foglarova kniha "Hoši od Bobří řeky" vyšla v esperantu. --"SOSSI JOURNAL", am. orgán sběratelů známek, přinesl delší článek o prvních čs. skautských známkách. Autorem článku byl Ivo Kvasnička z Prahy. --V Reg. Muzeu v Jílovém u Prahy byla výstava o čs. skautském hnutí, k 120. výročí narození prof. A. B. Svojsíka. Také blízký Zlatý kačon se těšil zájmu veřejnosti. --Na VI. Celostátní setkání skautských sběratelů v Praze 19. 10. přišel Jaroslav Foglar a Miro Vosátka. --Okr. úřad v Ústí n. Orlicí a speciálně B. Čada umožnili vydání knihy "Osudy pol. vězňů 1948-1989". Je v ní zachycen mj. případ žambereckého skauta Ládi Knopa, který zemřel 11. 1. 1971 v autonehodě v Lounech. --"Čin" měl v 3. 5. 96 článek o Josefu Zikánovi-BOBROVI /zasloužil se o uskutečnění skautingu v letech 68-69; zemřel tragicky ve věku 50ti let 17. 10. 1976/ a jiný o spisovateli Janu Benešovi, z pera Jana Lukeše. /Kopii tohoto vynikajícího článku pošleme zájemcům na požádání. / --Valašská Lesní škola oslavila 50. výročí založení. Hybnou silou i dnes je J. Londín-LIM.

Prof. Dr. Milota Fanderlík /Hradec Králové/:

VZPOMÍNKA

Jak jsem se setkal na skautské stezce s Tomášem Baťou, zakladatelem firmy Baťa.

Když naše sestra starostka, dr. Dagmar Burešová, předávala dnešnímu šéfovi firmy Tomáši J. Baťovi nejvyšší vyznamenání Českého Junáka, Řád čestné lilie v trojlístku-zlatý stupeň, vzpomněl jsem si jako senior tohoto sboru na rok 1926, když jsem se po prvé setkal s Tomášem Baťou, seniorem, zakladatelem firmy Baťa, a to na Lesní škole. Tehdy od 1. ledna 1926, kdy se Fr. Frank Elstner vzdal vedení Ústřední Lesní školy, převzali jsme to my v Brně. Pod vedením MUDr. Karla Hory, asistenta na lékařské fakultě Masarykovy university. Vytvořili jsme družinu absolventů Lesních škol s cílem vypracovat náš československý typ Lesních škol a navrhnout metodiku vedení oddílů. Věnovali jsme se tomu nadšeně s plným vědomím zodpovědnosti. A metodiku vedení oddílů jsme řešili nejenom diskusí, ale vše jsme prakticky ožkovali na tehdejších 3. brněnském oddíle, jehož vůdce jsem tehdy byl a se mnou spolupracovali ve vedení oddílů i bratři Jura Grus, Miloš Pavlíček, Vladimír Krondl, můj bratr Velen a další. Vše, co se osvědčilo, jsme převzali. A výsledek se i dostavil. Když byly na Moravě zemské závody o zemskou vlajku, tu všechny disciplíny vyhrál siverénně náš oddíl a v roce 1928 jsme dosáhli prvního místa. Ty naše zásady zpracoval pak písemně můj bratr Velen ve své knize "Listy Jurovi". A myslím, že ještě dnes nám všem jsou vynikající pomůckou. A naše příprava typických československých Lesních škol, která pak vedla k tzv. Buchlovskému "dekretu"/ten byl po 2. světové válce doplněn Jinošovským/, je dodnes základem směrnice našich Lesních škol. Tehdy v roce 1926 jsme pořádali Ústřední Lesní školu u Lukova ve "Studené dolině" pod Velou v Hostýnských vrších, nedaleko Holešova. To nebylo daleko od Zlína. Vůdce školy byl dr. Karel Hora /toho jsem za války unesl v koncetráčním táboře/, instruktoři byli Velen Fanderlík, Milota Fanderlík a Josef Štefan. Do naší Lesní školy přijela i řada návštěv. Na prvním místě jmenuji bratra nádebníka A. B. Svojsíka, přijel Fr. Frank Elstner s paní Evou /tehdy jezdil ještě na motocyklu s převráceným vozíkem/ a řada dalších. Nevím dodnes, jak se Tomáš Baťa dověděl, kde pořádáme táborový kurs pro výcvik skautských vůdců. Ale on se zřejmě zajímal o cokoli, co vede k výchově k samostatnosti a zodpovědnosti mladých lidí. My jsme věděli, že pro Tomáše Baťu platí: "Čas jsou peníze" a on také se svým časem dovedl účelně hospodařit. Proto nás všechny mile překvapilo, že k nám do naší Lesní školy zajel a že nám tam věnoval skoro 3 hodiny svého času. Vyprávěl, co se požaduje od mladého muže, že prvním je jeho zodpovědnost, pečlivé plnění povinností, poctivost v jednání a práci, iniciativita a hledání nových, lepších cest jak ve výrobě, tak v celém životě. A zdíral, že právě naše skautská výchova k tomu směřuje. Nakonec nám všem přál, aby se cíle naší skautské výchovy dařilo plnit, aby na skauty, až z nich vyroste muž, bylo plně spoolehnut. A hlavně zdíral, že otevřenost a poctivost ve všem je důležitá. To že nám věnoval svůj vzácný čas, ale i jeho tak sugestivní vyprávění, na nás silně zapůsobilo a nemohu vyloučit, že bylo jednou z příčin, že jsem -již jako ženatý inženýr- vstoupil ve třicátých letech do služeb firmy Baťa ve Zlíně, v oddělení výzkumu, vedeném tehdy docentem Landou /poznámka: se stal profesorem Vysoké školy chemicko-technologické v Praze/. A dnes, syn tohoto Tomáše Baťi /jsem se ještě ve 30. letech říkal ve Zlíně králem "Tomík"/ je nositelem nejvyššího skautského vyznamenání Českého Junáka a já jsem odtěl, jako senior tohoto sboru, povinen, připomenout několika řádky, že i jeho otec měl takovou důvěru ke skautskému hnutí, že věnoval svůj čas k tomu, aby nás v Lesní škole navštívil a k nám, řekl bych, "tátovsky", promluvil. /Adresa autora: Milota Fanderlík, Smetanovo nábřeží 1122, 500 02 Hradec Králové./

In Memory of Louis Vyhnač (1919-1994)

A valued York staff member, craftsman,
scholar and master swimmer,
Lou Vyhnač swam over 10,000 kilometres
in this pool from 1966 to 1994.

He was an inspiration to all
recreational swimmers.

Dedicated April 25, 1995
by relatives, friends and swimmers.

Čs. vlněný parašutista Alois /Louis/ Vyhnač z Brnovic na moravském Slovácku /1919-1994/, byl po řadu let zaměstnán na York universitě /1966-1994/ v Torontě, která je jednou z nejprestižnějších akademických institucí v Kanadě a má přes 20.000 studentů. Na pamětní desce je náš kraján označen také jako "craftsman", což se dá volně přeložit jako umělec. Podle jeho vdovy Jeanette je to také vyjádření jeho schopnosti opravit, co bylo třeba opravit. Naši členové vědí, že Alois dovedl za války ze dvou rozbitých vysílačů přístrojů sestavit jednu fungující. Slovo "scholar" se týká jeho akademických kvalit; navíc ke slovu vědec se nabírá slovo učitel a rádce mladých. Byl totiž mezi studenty velmi oblíben. Také proto, že přes věkový rozdíl jim byl příkladem i ve sportu a ve fyzické zdatnosti: nikde na světě není na pamětní desce uvedeno, že někdo uplavál v krytém plaveckém bazénu přes 10.000 km. Inspiroval mládež i v tomto ohledu. Až pojedete kolem York University, zastavte se na chvíli u této desky a věnujte vzpomínku A. Vyhnačovi..

Z České republiky

Zlínské obuvnické muzeum existuje po 30 let a je nyní součástí Muzea jihových. Moravy. --Buletin "DK-Dialog" v č. 6 vzdal hold antropologovi Jar. Suchému, který zemřel v srpnu 1975. Byl jedním ze zakladatelů Demokratického klubu. --V Zábřehu byly okázalé oslavy 100. výročí založení gymnasia. Mši sloužil ThDr. F. Janhuba, býv. žák a nyní děkan Bohoslovecké fakulty v Prešově. --Teologická fakulta v Olomouci má letos 650 posluchačů. --V Ostravě byl Den levicového tisku. Mezi hosty byly kon. delegace z Vietnamu a z Kuby. Rozdávaly se rudé vlajky se srpem a kladivem. --V Praze vyšla kniha "Masaryk, Beneš, Hrad", kterou sestavil Jaroslav Pecháček, otec ředitele RSE. --Turisté mají špatné zkušenosti s českými autobusy. Také doprava pamítkem do Slap je "martyrium". --Na TV byl program "Příběh Palachova hrobu". --Časopis "Vostřák Plus" má adresu: Rokycanova 2654, 530 02 Pardubice. --Jiráskovi z Hradce mají chatu u Lišnice v Orl. horách. --Otázku, kdo je majitelem zámku v Puklících u Jihlavy bude řešit Ústavní soud. --Předseda Klubu chovatelů pštrosů je J. Petřík z N. Jičína. Jedno vejce se sice vaří přes hodinu, ale nasytí se 10 lidí. --Byl zotavovač BOH PERDON u Hřiměšdic, okr. Příbram, je nyní v soukromých rukou a prosperuje. --Blansko se může pochlubit zachovalým kostelíkem z P. Rusi. Také muzeum je populárním cílem turistů. Ovšem největším magnetem jsou stále Puklův jeskyně a Macocha. --Aktivní je Svaz nuceně nasazených; čestným předsedou je Ctibor Motl. Na výstavě v Litoměřicích byly dokumenty svědčící o tom, že za války bylo v Říši násilně nasazeno na 640.000 Čechů a Slováků, z toho 5.000 zahynulo při náletech, v tunelech a pod. Krutě byl postihem ročník 1924. --Za návštěvu stojí příbramské Muzeum hornin, jakož i expozice "Z dějin příbramského hornictví". Šéfem obou je dr. Josef Velfl. --Hotel Amerika ve Velkém Meziříčí má miniaturní sochu Svobody. Naši krajané z Ameriky se tam prý cítí jako doma. --V Dobrušce zemřel 11. 7. náhle náš spolupracovník a nadšený Sokol, ing. Milan Petřík, syn generála-legionáře z I. války. Měl 71 let. --Mezinárodní český klub, Kavčíčkova 2 / Masarykovo nádraží /, 110 00 Praha 1, vydává "Informace". V posledním čísle je příspěvek dr. Milana Vyhňáka z Tasmánie. --Okr. Ú. v Chrudimi vydal barevnou brožuru "Chrudimsko": zahrnuje i Slatinany, kde se chovají černí kladrůbáci. --V Edici Horácko vyšla knížka "Fr. Stránecká-život a dílo", 90 stran. Autorka žila v letech 1839-1888. --"Přeštické noviny" měly článek o nádech v Anglii, pod názvem "Byla jsem au pair". --Nejdelší sloužícím ředitelem státního hřebčína v Kladrušech n. L. byl ing. Jaroslav Hatějšek /1925 až 1945/. --V Brně oslavili 400. výročí Králické bible. Promluvil historik Milan Kopecký. --V Pardubicích se i letos pojede Zlatá přilba a Velká pardubická. --Posluchači vys. školy pedagogické v Hradci "studují" "Kon. Listy". Díky prof. Ant. Smrčkově. --Největší ložiska vzácné modré žuly jsou v katastru obce Kolínec u Příbrami. --Firma CHODOVIA v Domažlicích pracuje 7 dní v týdnu pro export. Sjíjí se tam tradiční chodské kroje. Jen bílé punčochy jsou ze Slovenska. --Vyhořel motorek Kujebák u Vys. Mýta. Zachránili se jen kuchyň. --Novým ředitelem odboru vnitra politiky kancláře prezidenta republiky se stal PhDr. Jan Šolc, 57. Písal dosud v Liberaci. --Žnáma kaple na Radhošti bude opravena z popudu starosty Trojanovic, p. D. Strádel. --Gang Řomů přepadá za bílého dne v Brně starší lidi, ale troufli si i na 16ti-letého studenta průmyslovky. --U Hradce

Ale, Márinko ... co tě vede ... to není letecký den ... to naše vláda a politikové cestují sem a tam - pro naše dobro ...!

Praha křižovatkou pašeráků drog

PRAHA - Česká republika se stala několikrát po pádu komunismu významným centrem a křižovatkou mezinárodního pašeráctví drog. V Praze se kříží cesty, kterými pašeráci zásobují spotřebitele drog na Západě a stále víc také ve střední Evropě. Uvedla to včera agentura AFP s odvoláním na šéfa české protidrogové brigády Jiřího Komarouse.

Do české metropole vedou čtyři pašerácké cesty. Tzv. balkánskou cestou přichází do ČR heroin z Turecka a jihovýchodní Asie. Z Latinské Ameriky se dostává do Prahy kokain. z Afriky hašiš a novou cestou ze Skandinávie drogy typu LSD. Pád komunismu a následné otevření hranic umožnily, aby v ČR začali působit mnozí kriminálníci z bývalého Sovětského svazu a někdejší Jugoslávie. citovala AFP Komarouse.

Chceš-li zchudnout,

začni krást a v neděli pracovat.

Nápis v kostele
v Hradci.

U škol, sv. Augustin

Společnost chce postavit sochu Eskymo Welzlovi

Zábřeh - Společnost přátel Jana Eskymo Welzla vzniká v jeho rodném městě v Zábřehu na Moravě. Skupina nadšenců chce slavnému rodnímu městu postaviti sochu v životní velikosti a shrát věci, které po něm zůstaly.

"Welz byl takový žijící Jára Cimrman. Psal knihy, byl vynálezce, vyráběl zlatokopem na Aljašce stroje na těžbu zlata," uvedl jeden ze zakladatelů Společnosti přátel Jana Eskymo Welzla Miroslav Kobza.

Welz procestoval na začátku století celý svět. Seznámil se s

polárním Roldem Amundsenem. Stojí tedy za to, abychom párali po všem, co po něm zbylo," řekl Kobza, který je přesvědčen, že město Welzovi hodně dluží. Cestovatel je podle něj dosud nejznámější postavou, která se v Zábřehu narodila.

"Vydal se do světa se čtyřmi krejci v kapse, aby nemusel

podle Miroslava Kobzy akademický malíř František Sysel z Kroměříže, který namaloval návrh sochy Welzla.

"Město však nechťelo samo stavbu financovat, proto jsme se rozhodli, že založíme Společnost přátel Welzla a na pamník uspořádáme sbírku," uvedl Miroslav Kobza.

Sacha, která bude pravděpodobně ulita z bronzy, znázorní v životní velikosti Eskymo Welzla ve dvacátých letech, kdy se na nějakou dobu vrátil zpět do Evropy. "Jednou nohou bude stát

na zeměkouli," řekl Kobza. Pamník bude pravděpodobně stát na náměstí Osvobození.

I přesto, že je Miroslav Kobza velkým nadšencem díla Eskymo Welzla, mnohým příběhům, které cestovatele opřádají, nevěří. "Společnost však nebude zjišťovat, zda Welz vše, co vyprávěl opravdu prožil. Chceme jeho jméno opět připomenout a přáli bychom si, aby při vyslovení názvu našeho města každý věděl, že se právě zde cestovatel narodil," uvedl Kobza. 11/10/96

SOŇA SINGEROVÁ

PŘED LETY STALO SE

Hospodyňky z inzerátů

"Není nad to, když si člověk umí udělat pohodlí," prohlásil v kruhu svých známých pan Komil Dobromil. Ostatně, co mu scházelo k potěšení blazenosti. Byl vdovec, zachovalý a siatý dvoosobník, majitel solidně zařízeného útopkojového bytu v Praze na náplávi. Vlastnil totiž úctyhodný svazek akcií, které nesly pěkné úroky.

Jednou ano, máje bosé nohy na stole, u ruky láhev s vychlazeným pivem a v puse vířivka, seděl pan Drahorád ve starém fotelu, vylučoval kouř do modravých koutů a oddával se slasti nečinnosti. Po chvíli sáhl po novinách. Nejprve si přečetl rubriku o denních událostech a potom se pustil do inzerátů. Jeho zrak takřka v rubrice "Služby hledají" na sympatické nabídce "Starší zachovála a plnoštíhlá žena, znamenitá kuchařka, hledá místo hospodyňky k usedlému pánu. Nabídka pod zn. Soulad duší". Komil Drahorád si těch několik řádků přečetl vícekrát, zálibně luskl prsty a polohlasem zanotoval: "Zachovála a plnoštíhlá." Potom si po denním zvyku na hodinku zdímal a ještě před večerem procházku na Kampu na inzerát adepot. Je důlně popravdě říci, že mu ušáral ten "soulad duší" i stručný popis hospodyňky, toužící po soužití s usedlým pánem. Soukromník Komil Drahorád totiž zrovna před týdnem propustil svou dosavadní hospodyni, s ní mival časté nehody při domácí výchově.

Pani Dobromila Česáková, kteráž byla onou zachovála, plnostihlými půvaby obdařena dárce z inzerátů, dostala na svou nabídku několik odpovědí, z nichž na její cit nejvíce zapůsobila ta od pana Kamila. Psal, že pokud je charakteru ryziho, nežistného a není příliš v letech, že by u něho mohla náležitě druhý domov, neboť duševně soulad je právě to, co on dlouho marně hledá. A tak třetího dne "soulad duší", zosobněný paní Dobromilou, jenž zavoněl u dveří pana Kamila Drahoráda letmým troumovým pohledem se přesvědčil, že přichází je docela pohledná a pečlivě ustražená a že, pokud se půvaby týče, je žádoucí. Paní Dobromila jest téhož noci zůstala v domácnosti pana Kamila, kde sledovala, že je tu ledačas, co potřebuje pečlivou a citlivou ženskou ruku. Druhý den se k Drahorádovi nastěhovala se vším vřelým.

Není však všechno takové, jak se na první pohled zdá. Soulad duší jistě nenastal. Kvůli pastí hospodyňky byla nespokojena s přílišnou šetrností svého zaměstnavatele a on, zachovalý muž se srdcem toužícím po častějších změnách, nenalezl v osobě paní Dobromily to právě, co tak dlouho hledal. Po půl roce paní Česáková utrazeně sbalila kufry a Kamila Drahoráda s cituplným prasknutím dveří opustila.

I netbylo panu Drahorádovi, než znovu vyhledat v inzerční rubrice další nabídku, tentokrát pod značkou "Vládě zacházení podmlouka". Leť pracovala, domácnost vychovává a nábožensky založená žena skrývající svou anonymitu za značkou inzerátu, se Drahorádovi hned na první pohled nelíbila. V krátkém čase se u dveří paní Drahorádova bytu vysílalo několik k domácnosti službám odhadlaných žen z inzerátů i doporučených prostředkavatelkou. Až teprve slečna Radmila Polníčková, inzerující pod značkou "Hvězdy teplo domova - jest touha má", zachovála soukromí

svým milým vystupováním a přitulností okoutila, byl na rozdíl od paní Dobromily byla atributy ženskosti obdařena jen skoupě.

Nová hospodyňka se ukázala jako žena suverénní, věducí, že na starší pány s mladistvým srdcem musí být přísnost. Ze zaměstnavatele se stal záhy muž poslušný, zvykající si v mnohem na odikání. Slečna Radmila totiž nesnášela zápach vířivky, byla přesvědčena, že pivo je nápoj staršímu člověku škodlivý, a nechvalný zvyk dávat nohy na stůl byl nově hospodyňce solí v očích.

Sotva se v domácnosti zabydlela, přiměla Drahoráda provést bedlivou inventuru. A tak zjistil, že z rodinných pomětek se mu po odchodu paní Dobromily ztratil těžký zlatý řetěz z dukátového zlata po nebožce ženě, tři prsteny a několik metrů modré vlněné látky na šaty. Při prohlídce zůstave psacího stolu paní Kamil s nemilým překvapením shledal, že zmizel také stábení los a že z jeho vkladní knihy byla vybrána 600 Kč. Pověstí domluvy hospodyňky Radmily spěchal na policii, kde učinil oznámení na

paní Dobromila Česáková. To, jak policie zjistila, právě prožívala nová "soulad duší" kdesi na venkově, a proto to trvalo nějaký čas, než byl zjištěn její pobyt.

U soudu, do hloubi své citlivé duše uražená, Dobromila vypověděla, že žaloba, vinící ji z mrzké krádeže cenností, peněz a svrsků, nepřichází v úvahu. Los, prsteny a řetěz neukradla, neboť to vše jí bylo panem Kamilem věnováno za obzvláštní péči a něhu, kterou mu z čistého srdce věnovala. Šest set korun sice z knihy vybrala sama, ale na živobytí, protože pan Kamil soustavně podceňoval i tak skromný domácí rozpočet. O látku údajně oděžené paní Dobromila nic nevěděla. Protože pan Drahorád neopatrně doznal, že zůstavu, tající v sobě akce s vkladní knížkou, neprohlížel po celou dobu, kdy v jeho domácnosti paní Dobromila vládla, soud se této skutečnosti přidržel a paní Česákovou osvobodil.

Pan Kamil, když potom s hospodyňkou Radmilou sestupovali ruku v ruku po schodech soudní budovy, prohlásil: "Od té mizky to už zpátky nedostanem. Ale mám po nebožce ještě slaty hodinky na křík, a tak ti je dám místo řetězu..."

Jaroslav Kopí

Vzpomínka na Jana Masaryka

Významné výročí v českém kalendáři

Dne 14. září 1886 - před 110 lety - se narodil Jan Masaryk. Po absolvování akademického gymnázia v Praze v r. 1906 požádal otce, aby směl jet do světa na zkušenou. Ojdel do Ameriky, kde nejprve pracoval u newyorské pojistovny společnosti. Druhým místem byla práce dělníka v Craneových slévárnách v Bridgeportu. Charles Crane byl pověstný tím, že zaměstnával přistěhovalce - Čechy, Poláky, Nory, Slováky, Švédy a další. Při tom Masaryk začal studovat obchodní kurzy a zdokonalil se v jazycích.

Když krátce před vypuknutím války byl povinen nastoupit vojenskou službu, vrátil se do vlasti a sloužil u rakouského vozařství. Vojenskou kariéru neudělal. Byl pro Rakousko nebezpečný stejně jako jeho otec. Když 28. října 1918 vznikl samostatný československý stát, rozhodl se Jan pro diplomatickou dráhu.

V roce 1919 nastoupil jako chargé d'affaires na velvyslanectví ve Washingtonu. Málo se ví o tom, že se v USA oženil s dcerou průmyslníka Cranea, která byla mnohem starší. Po roce se rozešli a Masaryk se už neoženil.

Druhým diplomatickým postem byl Londýn, kde působil jako legační rada. V roce 1925 byl jmenován velvyslancem ve Velké Británii a v této funkci zůstal až do Mnichova. Na pro-

test proti Mnichovu rezignoval na svůj úřad a odel do USA, kde se pokoušel přesvědčit velmoce, aby zachránili celistvost republiky. Jako emigrant bojoval dál. Po březnových událostech 1939 se vrátil do Londýna. Řekl tehdy "Budu dělat, co je v mých silách. Chci, aby celá Anglie věděla, kolik nechal na holičkách..." Založil Česko tří a začal po Anglii organizovat koncerty a kulturní pořady českých umělců. Osobně zahajoval první koncert. Nedokázal odpustit mnichovskému ministerskému předsedovi Neville Chamberlainovi slova, že Československo je země, "o které nic nevíme", která pronel před mnichovskou schůzkou, a proto zahajoval slavy. Nám vás na koncertu československých umělců. To je ta země, o které nic nevíte. Kdepak byste už někde slyšeli o Antonínu Dvořákově. Jméno Bedřich Chamberlainovi slova, že Masaryk v ní zaujal místo ministra zahraničních věcí. Převzal úkol, který mu byl nejbližší a který plnil nejenom v exilu, ale i po návratu do vlasti až do své smrti dne 10. března 1948.

CSF

ČECHOSLOVÁCI v ZAHRANIČÍ

76. narozeniny oslavil ve Francii batovec, známý odborník v pedikúře, Jindřich Koleček. Pochází ze Slušovic, žije v Nice. Jeho syn je pilotem u Air France. --Redaktorem švýcarského "Zpravodaje" je L. Křivánek, Allée des Chenes 1, CH-1723 Marley, Švýcarsko.

--100 procentní docházka na Masarykově Univerzitě v exilu v listopadu 48 měli: Bašta, Beneš, Beran, Diviš, Dobrovolný, Dostál, Doubrava, Drahošský, Halama, Hinz, Hořejš, Holý, Havel, Chrástič, Chrástanský, Janeček, Kavale, Keymar, Kulich, Kostěčka, Kopp, Kvaček, Klimeš, Kjučukov, Kolář, Kleskovič, Kramář, Kasanda, Leznar, Lešký, Mach, Nedvěd, Novák, Nevluď, Nesvadbová, Oldřich, Petrášek, Prokop, Pospíšil, Pešková, Podskalský, Plhák, Pospíšilová, Z. Pospíšil, Polák, manžele Pohořelští, Řieb, Řezáč, Říha, Slovenčík, Sirotek, manžele Svidenští, Schmidt, Šandera, Štengl, Škarecký, Římek, Tlášer, Trnka, Tatranský, Vališ, Vondra, Vavroš, Vacek, Walzel, Zelenková, Záharna, Zítka a Zvoníček. Kde jsou dnes? /Univerzita byla v Ludwigsburku. --V Olomouci byla výstava "Osudy Čechů na Volyni". Přišli na ni i lidé ze zámoří. Výstava putuje po českých městech. --Sylvia Langová píše pro "Rodinu" články z Anglie. --Australsko-česká dílna společnost s r.o. v Praze plánuje dovoz zlaty a Třebíče. --Na Slovensku přicházejí do módy politické vtipy. Proti šířitelům se plánuje zákon. --Helena Polívková, později Mastníková, se dostala do exilu 24. 3. 1950 na palubě Dakoty z Bratislavy. Podobně Ervín Sypták, který mířil přes Anglii do Kanady. --Některé české dívky si jako "hlídačky dětí" Anglii chválí, jiné ne. "Zkrachovalé" autpobil v Jablonci n. Nisou.

NAŠI V USA

Matka am. astronauta Cernana byla od Bechyně, otec z Kysucka. Na výstavě v Brně "Apollo 1969-1994" se nedávno představil jako "federální Čechoslovák". --V San Diegu, CA je stále aktivní prof. Jaroslav Mráček a jeho organizace "Přátelé čs. hudby". Ze stipendií pro studium české hudby /J. Löwenbach Scholarship/ se jednou za rok odměňují nadaní studenti. --Delegace znalci díla Albína Poláška z Frenštátu p. Radhoštěm je na návštěvě ve Winter Parku na Floridě, v Poláškové galerii. Výpravu vede Jiří Klučka. --Populárním cílem turistů v San Diegu je multikulturní vesnice v Balboa Parku. Půl jednoho domu mají tam Češi a Slované. --Chicagoští "Hlasatel" měl článek "O českých cikánech". První cikáni se ve střední Evropě objevili v r. 1242 jako špehyři ve službách Tatařů. --Nejlepší naděje stát se bohatými mají v USA tito hrdči hokeje: Hašek, Jágr, P. Nedvěd, Reichl, Ručinský, Hamrlik a Pivonka. Podle "MFD" dalších 44 v týmech NHL může, ale nemusí uspět. --V Kletečce /1301 E. Ellis Pl., 85719 Tucson, AZ/ má restauraci. --Starosta Trojanovic D. Stradel je v Texasu se skupinou 14ti moravských podnikatelů. Starosta dostal Výroční Cenu českého občanství; organizace byla založena v Taylor, TX v r. 1992. --1. 10. dávali v Metropoli opeře v NY "Prodanou".

"Představ si, jaký je ten Oudlej. Včera večer me pozval k sobě, že mi ukáže sbírku známek."
"No a co?"
"No, on mi tu sbírku ukázal."

Bude vás zajímat

BRNO (al). Dnes slaví své 75. narozeniny významný a mezinárodně proslulý americký skladatel a dirigent českého původu, Karel Husa. Rr 7. 9. 96.

Ač mnoho let v exilu, vždy hrde hlásil, působí v USA též jako univerzitní pedagog a čilý hudební organizátor. Narodil se v Praze, hudbě se věnoval od dětství, po maturitě vystudoval pražskou konzervatoř (ve třídě Jaroslava Řídkého, Metoda Doležala a Pavla Dědečka). I její mistrovskou školu a získal diplomu též pařížské École normale de musique i pařížské konzervatoře. Ve Francii byli jeho konzultanti ve skladbě Arthur Honegger a Nadia Boulangerová, učitelé jingovani Jean Fournet, Eugene Bigot a André Cluytens.

Od mládí je skladatelem velmi úspěšným, hodně hravým, jeho díla zazněla v mnoha zemích světa. Vybírá z jeho opusů, čítající kolem 85 položek, zahrnuje dvě symfonie, tři balety, řadu koncertních skladeb nebo náro-

ných kompozic pro koncertní pojímaný dechový orchestr. Získal četná uznání a vyznamenání včetně Pulitzerovy ceny. Jeho zaslouhy byly ohodnoceny i prezidentem Václavem Havlem.

Husova hudba pro Prahu 1968, v níž bezmála před třiceti lety vyjádřil svůj protest proti vpádu cizích vojsk do Československa a která měla svou čs. premiéru až 13. února 1990 za skladatelského řízení ve Smetanově síni, odkud byla vysílána rozhlasem i televizí, drží rekord co do počtu provedení nejen v Husově, ale patrně i v ostatní soudobé anteficiální hudební produkci, neboť zazněla více než 7 000krát.

V Brně jsou skladby Karla Husy v posledních letech hrány dost často. Jejich autor korespondoval s brněnskými vysokoškolskými profesory hudby nebo hudební vědy - Bohumírem Štědrým, Ctěradem Kohoutkem, Arnoštem Parschem a dalšími, uskutečnil přednášku na JAMU a přijal čestné členství v brněnském Klubu moravských skladatelů.

Měsíčník moravského humoru a smádky:

"Trnky-Binky", Box 55,
763 12 Vizovice, ČR.
US\$10 za rok..

76. narozeniny oslavil ve Francii batovec, známý odborník v pedikúře, Jindřich Koleček. Pochází ze Slušovic, žije v Nice. Jeho syn je pilotem u Air France. --Redaktorem švýcarského "Zpravodaje" je L. Křivánek, Allée des Chenes 1, CH-1723 Marley, Švýcarsko.

--100 procentní docházka na Masarykově Univerzitě v exilu v listopadu 48 měli: Bašta, Beneš, Beran, Diviš, Dobrovolný, Dostál, Doubrava, Drahošský, Halama, Hinz, Hořejš, Holý, Havel, Chrástič, Chrástanský, Janeček, Kavale, Keymar, Kulich, Kostěčka, Kopp, Kvaček, Klimeš, Kjučukov, Kolář, Kleskovič, Kramář, Kasanda, Leznar, Lešký, Mach, Nedvěd, Novák, Nevluď, Nesvadbová, Oldřich, Petrášek, Prokop, Pospíšil, Pešková, Podskalský, Plhák, Pospíšilová, Z. Pospíšil, Polák, manžele Pohořelští, Řieb, Řezáč, Říha, Slovenčík, Sirotek, manžele Svidenští, Schmidt, Šandera, Štengl, Škarecký, Římek, Tlášer, Trnka, Tatranský, Vališ, Vondra, Vavroš, Vacek, Walzel, Zelenková, Záharna, Zítka a Zvoníček. Kde jsou dnes? /Univerzita byla v Ludwigsburku. --V Olomouci byla výstava "Osudy Čechů na Volyni". Přišli na ni i lidé ze zámoří. Výstava putuje po českých městech. --Sylvia Langová píše pro "Rodinu" články z Anglie. --Australsko-česká dílna společnost s r.o. v Praze plánuje dovoz zlaty a Třebíče. --Na Slovensku přicházejí do módy politické vtipy. Proti šířitelům se plánuje zákon. --Helena Polívková, později Mastníková, se dostala do exilu 24. 3. 1950 na palubě Dakoty z Bratislavy. Podobně Ervín Sypták, který mířil přes Anglii do Kanady. --Některé české dívky si jako "hlídačky dětí" Anglii chválí, jiné ne. "Zkrachovalé" autpobil v Jablonci n. Nisou.

Your Key to the Czech Republic

Looking for an English-language newspaper that gives fresh, up-to-date, unbiased news, business and cultural coverage of Prague and the Czech Republic?

Subscribe to.....

THE PRAGUE POST

For information and your complimentary copy of The Prague Post, contact Hana Anděrková, Na Poříčí 12, 115 30 Praha 1, Czech Republic. Phone: (422) 2487 5000 Fax: (422) 2487 5990

ber týdně. /Český konzulát má plné ruce práce. --Metoděj Polášek měl v Austrálii od ledna 1951 napřed potíže, ale dnes je expert na mezinárodní obchod a finance. /Učil krátce v Kingstonu. /Setkal se nedávno se spolužáky z místeckého gymnázia. --RNDr. Radko Táslar byl na Tasmanii a setkal se s dr. M. Vyhňádkem. Obdivoval "šampanskou trávu". --Propagátorem moravsko-slováckých krojů je "ČSA Review", piší nám krajané, kteří letos letěli do Prahy a Bratislavy. --Janě Rotterové-Wittové stále v Praze nevyšla její sbírka básní. Poslala nám výstřižky o R. Wallenbergovi; byl zastřelen NKVD v r. 1947. V JAR byla zveřejněna zpráva, že smrt Olofa Palmeho před 10ti lety měl na svědomí jistý agent z Jižní Afriky. /Palme ostře v té době kritisoval apartheid. --S. F. Berton-Brzobohatý ze Sydney se plnou silou vložil do diskuse o odsunu Němců po 2. válce. Jeho komentáře vycházejí v ČR i v zahraničí. První jeho studie měla název "Jak se šlo na odsun". --I. H. Trhlík /Austrálie/ požádal p. J. Tománka-Tomana /USA/ o určení Řádu TGM. --Naši krajané žijící v okolí Frankfurtu n. Mohanem pomohli slavit 1.200 let města. --Hledáme M. Hausera /Německo/. --Víte, že Mgr. J. Kubovec dostal v r. 92 čestné občanství Německa? Narodil se 9. 9. 1918 ve Vilémově na Chodsku. Působí v Langenenslingen. --Městčíř "KLUB" rediguje p. F. Petrová, Postfach 721, 8106 Adlikon, Švýcarsko. --Bino navštívil plk. Willy van Gewart, 56 a udivil každého dobrou znalostí češtiny. Vysvětlení, jeho paní byla z Bina. Právě je u holandských jednotek UNPROFOR v Bosně.

Český týdeník zanikl

Nejprve Český deník, později už Český týdeník, vydávaný Josefem Kudláčkem, přestal koncem září vycházet definitivně. Byl orientován kriticky především proti Klausově ODS a vůbec vládní koalici, stávoje se platformou Demokratické unie (DEU), strany, která neuspěla ve volbách a jejíž předsedkyně A. Hromádková se předsednictví vzdala.

Když se týdeník dostal pro malý zájem do finančních potíží, vyzval Kudláček čtenáře ať sami rozhodnou, chtějí-li, aby týdeník vycházel. K předplatnému se však přihlásilo jen asi dva tisíce čtenářů a tak list, v poslední době vycházející v nákladu 15.000 výtisků, zanikl. Jak upozornil J. Ješ ve Svobodné Evropě, nezachránila jej ani řada vynikajících novinářů, kteří do něj pravidelně přispívali.

Kdysi emigrant Josef Kudláček, který odešel do Německa, dále vydává inzertní list Annonce.

Pod studenou sprchou

Sestnáct exilových let strávených v Texasu Tonda moc nezměnilo. Byla to jeho další návštěva v Praze za posledních čtyřech roků. Při poledním zastavení v pražské restauraci nad smaženým sýrem se napil piva a popotáhl již z páte cigarety. Byl mile překvapen, jak Praha rychle dostává „západní“ vzhled.

„Ale lidé? To je jiná kapitola. Čtyřicet let jsme se museli obracet na východ k Rusům a teď jako když se vše obrátí, musíme se obracet na západ k Americe,“ řekl. „Z každého se stal neuvěřitelný materialista.“

Tonda, dvaapadesátiletý Čechomáčan, navštívil minulou večera svého přítele v Hostiví. Po půlnoci byl čas říci dobrou noc. Chtl zavolat taxíka, potřeboval se dostat na Vinohrady. Jeho dlouholetý přítel mu nabídl, že ho odveze, ale nebude to zadarmo. „Víš, benzín je drahý,“ omlouval se. „Ty si to můžeš dovolit, protože jako Američana to není moc.“

To bylo pro Tonda trochu moc. Jeho přítel věděl, že Tonda, vyucený tesař se třemi dětmi není milionář a v Praze je na návštěvě nedávno ovdovělého otce.

„Tak ty se teď živiš tím, že rozvázíš kámoše a účtuješ jim za to?“ otázal se Tonda hněvivě. Rozložen odešel, u nejbližší telefonní budky zavolal taxí a zaplatil za odvoz na Vinohrady neznámému člověku.

„Tohle by se nemohlo stát před 1989,“ řekl, kroutě hlavou, a zapálil si další cigaretu. TIM JÁŠEK, Prague Post

Pražský soubor vystoupil také v Madridu a v Haagu. --Mistr Albín Polášek se narodil ve Frenštátě p. R. 14. 2. 1879 a zemřel na Floridě 20. 5. 1965. --Prof. I. Lukes z bostonské university chválí ČR v revue "Foreign Policy". --Čs. vlastenec Vincenc Hodek byl in memoriam jmenován čestným členem Svazu letců ČR. Jeho nadaný vnuk Filip studuje na Rochester College v Niagara Falls, NY. --Býv. čs. generál Jan Šejna má vyprávět před am. senátem. Má něco vědět o 900 am. zajatcích, kteří nebyli vydáni USA po skončení korejské války. --Český zubní lékař dr. Daniel Patera šel do penze a daroval dům se svou ordinací Indiánům v okolí Charter Oaks, Iowa. --Krajan E. Kuncel objevil v IL. polní kufřík, který patřil gen. G. Custerovi. --Žlínkačka Věra Bartíková žije v Aurora, CO. Má syna a dceru. --Am. krajané, manžele Pachtovi, navštívili se svým minibusem Litomyšl, měli rozhovor s vydavatelem "TRSU". Zimu stráví v Argentíně, jako obvykle. --Ota Ulič napsal článek "Vietnamské nepřítelství". V krušných horách se setkávají v gheta. --Prof. L. Brán nám poslal zprávu, že v Ostravě zemřela Sárka Višňáková, vdova po Vladimírovi, který byl předsedou fakulturního spolku na lékařské fakultě v Hradci Králové a po únoru 1948 byl horníkem v ostravských dolech. --Dr. H. Němec znal pozadí StB vyprovokované Světlny a spojil se s dr. Pospíšilem. --

Gen. Peter Vlček z Detroitu, MI se podrobil úspěšné oční operaci. Stěhuje se s paní Jiřinou k zimnímu pobytu na Floridě v listopadu. --Rozina Nehasilová se ve "Věstníku ČSNRA" /Chicago/ klivě rozloučila s Jiřím Cornem. Přehnal to, když napsala, že byl "po 40 let duší ve škerého dění krajanů Kanady". --V Crest Hill, IL. byl odhalen lidický památník. Ceremonie se účastnil příslušník čs. záp. armády Peter Haluška. --"MSD" měl článek o českém hudebním skladateli V. Nelhybelovi, který zemřel v březnu 96 v USA. Byl autorem 400 skladeb. Pocházel z Polanky n. Odrou. --John Bláha, původem Čech, je ve vesmíru s dvěma ruskými kosmonauty. Byl pilotem ve Vietnamu a jinak žije v Houstonu, TX. --V Yukonu v Oklahomě byl 31. Český Festival příláká 20.000 lidí. --Savoy Horváth z Readstown, WI byl jedním ze 200 českých sirotků, jejichž rodiče byli na hranicích zastřeleni při pokusu o útek na Západ. Sirotci nebyli vydáni /jako o 1948-1949/ nadě Praze, ale IRO pro ně zřídilo spec. školu, na které vyučoval mj. J. Kmenta a F. Bárta. --Dallas, TX a Brno navázaly partnerský vztah. --Klaus v USA chválil Slovensko. --Madeleine Albrightová má prý naději se stát am. ministryní zahraničí. Je roz. Korbelová. --Podle rodinných záznamů "amerického dědečka" napsala Helena Borská, Vínořská 20, 400 01 Ústí n. L. --Bukov, článek "České národní sdružení v USA". Týká se hlavně okolí Clevelandu. --Okr. Muzeum, Hrad 1, 293 01 Ml. Boleslav, žádá rodáky žijící v USA i jinde ve světě, aby se přihlásili.